

za nos voditi, posebno od farjev ne. Gospod Bayer, ali še veste kako ste bili pohlevni v Doberlivasi, ko ste bili še kaplan? Zdaj je Vam zrastel tak greben, da ga Vam mora od časa do casa skrajšati kak trgovec. Saj ga poznate in Vas, kaj ne; fletno je pa fletno pri vinu. Torej gospod počasi, če ne pa pride druga... „Če me farani ne marajo, pa mužiciram“ misli se župnik Drunecky v Podgorjah. Ta „žavbeni“ mož spoštuje „svojega bližnjega kakor sam sebe“ posebno pa Nemca. Če napravi kdo nemški napis na križ in ga vsadi na grob svojega otroka, „marš ven ž njim“ pravi — župnik Drunecky svojemu mežnarju, in križ rajza iz pokopališča (glej današnjo sliko!). O Nemci so tudi še koi neumni, da ne vedo, da Bog razume samo slovenski in benski. Naš Drunecky tudi zna ljubiti svojega bližnjega; vdova je prišla prosit, kdaj bi mogli pokopat njenega moža, ali župnik pa je moral vprašati „kdo bo pa plačal?“. Socije ima ta gospod tudi rad, in zavolj tega je moral vprašati poštenega delavca v cerkvi, ali je res, da je soci? Gospod, ste dobili po „šnobelnu“, da Vas to ne briga, in da to ne sliši v cerkev, kakor Vam je odgovoril ta delavec možato! Drunecky, ko bi Vi vedeli, kako Vas Vaši farani že težko gledajo, bi jo že davno popihali na Češko. Saj veste, ko ste hoteli napraviti z „fajerbera“ „planinske bike.“ Pojdite no, pa ustrezite faranom, topiči Vas bodo spremljali, in mi bomo „juckali“. Omeniti moram še, da temu gospodu do sv. „gratala“ politična tla že prevnoča da se ne upa več na volilni shod, katerega priredita župnik Ražun in dr. Pupovac. Ta križ, ta križ in „ferdamani Eisenbanjerji“ kaj ne, Drunecky? — Dva para sem jih danes pod krtačo, da pa dobijo štirje krono, pa omenim še župnika Kaplana v Medgorji, kateremu se bere že v obrazu, da je zelo prebrisani. Njegovi kolegi so ponosni na tega kaplana vsled njegovega prebrisana glave. „Dolga je, dolga, ali notri je malo“ mi je rekel nek Pliberčan; on je misil kaplanoovo glavo. Nemščina in nemške šole temu človeku smrdijo. Saj veste Kaplan, ko ste bili še kaplan v Pliberku, kako ste prigovarjali kmetu Močilniku, da bi dal svoje otroke v slovensko šolo? Veste kaj ste govorili v neki šoli, da se otroci ne smejo nemški učiti? Veste, ko ste dvakrat „Tantum ergo“ pri eni maši zapeli? Ali ste imeli Vaše misli v politiki? Sicer pa brez zamere, gospod župnik, saj veste kako priljubljeni ste, kjer ste bili in kamor pridite. Radišanarje in Reberčane vprašajte... „Ne hodite več k nam v Podjunske dolino fare gledat, mi Vas ne maramo. Bodite tam v Medgorjah, ker za Gorjance ste dobri, tam Vam tudi ne zmanjka pameti, in imate tudi na političnem polju še uspeh, kar ste se ja že sami prepričali. Za danes bom menjal, obljudujem pa, da prinesem še zanimivega o župnik Jellent, Ebnerju, kaplangu Smoleju, Perneju, kateri je popihal v Trst, Fuggerju in o tisti Jerci, katera je tako priljubljena pri farjih in ji pravijo, da je „devica Marija na Radlšah“, in še nekaj zanimivega. Še eno proščo imam na novo izvoljenega poslanca Grafenauerja da predlagam na merodajnem kraju sledče: „Mi vsi slovenski Korošči prosimo, da bi kupila vladu veliko brezovo metlo, katera bi pomedla te privandrane Čehe v njih domovino, da bi nas ne nadlegovali tukaj na Koroškem“. Kaj ne, gospod poslanec, ker ste ne „zastophnik“, boste nas ubogali? zakaj pa smo Vas volili, in Vi ste edini poslanec, kateri je obljudil vse mogoče in nemogoče. Škoda, da je propadel Pupovac, da bi Vam pomagal! Hraba in bratci Čehi, pobrite šile in kopita in idite vse pterji v Vašo domovino v češko kraljestvo, delajte tam nemir in pustite nas. Mi Vas nikoli nismo prosili sem, in Vas tudi ne bomo. Vi ne veste, kako je bilo fletno pri nas, dokler ste bili Vi še na Češkem. Drunecky, postavljate Vaše križe doma, Hraba naj strelja češki krompir, Svaton naj zalezuje parčke na Češkem in Kaplan, Ti pa prodajaj Tvojo modrost na reki Moldavi, kajti alkarski Bayer ne bo več pil sladkega vinca.

Vsevedež.

Novice.

Izdali so volilce! Bodimo si odkritosrčni: Ježovnik in Roblek sta bila izvoljena edino zato, ker se je ljudstvo naveličalo prvaško-klerikalne

politike in je zahtevalo gospodarskega dela. Izvoljena sta bila od vseh tistih, ki so do grla siti črne nadvlade in ki zahtevajo od svojega poslance dela, ne pa praznih besed... Mi sicer nismo imeli veliko upanja, da bi postala Roblek in Ježovnik to, kar naj bi bil pravi ljudski poslanec. Vedeli smo, da je nova „narodna stranka“ le stranka prvaških advokatov in da bodejo njeni kandidati tavali po močvirju neplodovite politike hujškanja. Babi smo se tega in svarili smo Robleka in Ježovnika, naj ne stopita v kakšni prvaški ali klerikalni klub. Komaj je bila državna zbornica otvorjena in že se je vidlo, da sta Roblek in Ježovnik le leseni figuri na vrviči prvaške dohtarske stranke. Vstopila sicer nista roše v Sušteršičev klub, v katerem sedijo Kopilac, Pišek, Benkovič tutti quanti. Ali vstopila sta v t. zv. „Zvezo Jugoslovanov“. V tej v pretežni večini klerikalni „zvezni“ sedijo Hrvatje iz Istrie in Dalmacije, goriški Štrekelj, ljubljanski župan Hribar, ki je znan kot najhujši hujščak proti nemštvu, nadalje koroški orglar Grafenauer in nedolžni hofrat Ploj! Hrvatje so po večini klerikalni do kosti, ravnotako pa je Grafenauer strupeni črnuh, Ploj pa gotovo tudi ni „liberalac“. Kadar bodo klerikalci napravili naskok na šolo, potegnili bodo i Robleka in Ježovnika seboj... Tako so napredni štajerski kmetje zopet brez vsacega zastopnika, kajti Roblek in Ježovnik sta izdala svoje volilce in se izročila klerikalizmu na milost in nemilost... Vprašalo se nas bode: Kaj pa naj bi napravila Roblek in Ježovnik? Nato odgovor: Samo naj bi ostala, niti brigala naj bi se ne za bedasto „visoko“ politiko, ki jo delajo kruha siti mognoci, delala naj bi edino za korist svojih volilcev. Koliko je Wastian za svoj okraj storil in vendar ni bil v nobeni stranki! In kaj se sploh Roblek in Ježovnik razumeta na „visoko“ politiko!... Vidi se pač, da se uresničujejo besede, ki smo jih govorili pred volitvami: ljudstvo potrebuje neodvisnih poslancev, — ali „naročnjaki“ imajo le drugo ime, v vsem drugem pa so si ednaki s klerikalci. Volilci pa si bodo iz tega veliko priučili in dan obračuna pride...

Plojeva mizerija je velika, tako velika, da bi se človek zjokal, ko bi ravno drugačia opravka ne imel. Pred volitvijo je ffotot naš nedolžni hofrat od ene stranke k drugi kakor travo v vetru. Končno se je vendar-le odločil in bil nakrat grozoviti zagovornik laži-kmetske zvezne. Vedel je namreč, da je njegova volitev izključena, aka ne porabi politiku do duhovščina vse svoje neznošno nasilje. Vedel je, da zamore zmagati edino tedaj, ako grejo zanj v boj vsi farovški petelin, aka se porabi zanj misljone in peklenke muke... Zato je bil hofrat tako navdušeni pristaž kmetske zvezne. In v volilnem boju so na komando mariborskega nadhujščaka zlorabljalni prižnici in spovednike, vsi popi so se zavzemali za tega od svoje žene ločenega „nasprotnika razveljavljenja zakona“... Tako je bil izvoljen! Duhovniki so prisili verno ljudstvo, da si izvoli moža za poslanca, ki stoji že danes v kazenski preizkavi zaradi posilstva. In ptuški Jurza, hvaležen hofratu, ker ga je ta naredil za „komercialnega svetnika“, vozil je hofrata v svoji ekvipi po deželi... No, zdaj so volitve minule, hofrat je postal zopet poslanec. Vsi so mislili, da bode pristopili v zvezno klerikalnih poslancev, katero je uresničil vsemogodični kranjski dr. Žlindra. Ali veter je zopet zapihal in dr. Ploj je čutil nakrat svoje „neklerikalno“ srce ter je stopil v klub Hrvatov. In zdaj jočez njega, — zdaj ga psujejo, mu grozijo, ga proklinjajo isti klerikalci, ki so pred mesecom dñij cerkev zanj zlorabliali! V državnem zboru je mladi kaplan Korošči hofrata oštreljil kakor da bi bil to smrkavi šolarček, ki mu gleda še srajčica izza hlač. In ljubljanski „Slovenec“ piše, da se ima Ploj le Korošča za izvolitev zahvaliti. Tako je imel Ploj klerikalce za norca. Ali s tem je pričela tudi Plojeva mizerija. In kmalu izgine ta čudovito predzrni hofrat v politični — penzion...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Benkovičevi računi. Prinesli smo zadnjih vest, da si je zaračunal dr. Benkovič za en sam opomin sveto 3 K 90 v. Novo pečeni državni poslanec dr. Benkovič je nato v svojem zakotnem „lajb-žurnalu“ razglasil, da plača 100

K, kjer mu dokaže to. Seveda je to skrajne predzrnost! Oglastilo se je tudi takoj več posnetnikov s še večjimi in zneski od opomina. Ker ponuja Cenkovčić že 100 K za kaz naših trditev, objavimo tukaj ta dokaz. Naši roki imamo pismo iz Benkovičeve kletje podobne kanclije, ki se glasi tako-le:

Brežice dne, 12. aprila 1901.

P. T.

Andrej Šepc pos. v Jereslavcih st. 22
Memorandum.

Jože Mion pos. v Brežicah zahteva od Vas matarino, ker je privabil kupca za Vaše vino, po 20. Opominjam Vas, da poravnate to zaderžanje dozdajne stroške po K 3-90 v. skupaj po 20 90 v. najdalj v 3 dneh v moji pisarni v Brežicah, da se ognjeti sodniškim postopanjem. — D. r. Ivan Benko v ič.

Tukaj je torej natanko dokazano, da je računil Benkovič za opomin posnetniku Šepcu 3 K 90 v. Torej, le sem z objavljenimi 100 K Metjevi pa premislite, kako vroče smo imas novi poslanec za vas...

V Škorbi pri Ptiju je pričelo goretviti na 6. t. m. Ptujška požarna brama je že bila na potu, da bi šla pomagati, ali vrnila se, ker je Škorba preveč oddaljena. Zdaj prvaški listi požarno bramo, češ da ima premo „ljubezni“ do kmetov... Hm, hm! Prav naj se blagovolijo prijeti za svoj lastni dom. Prvič nima ptuška požarna brama dolžnosti peljati se v Škorbo. Drugič pa se je valed počasnega hujškanja že opetovanzo zgodilo, da bodo ptuški požarniki pri rešilnemu delu od klerikalcev napadenci, da se jim je cevi podesalo, se jih je povalo. In to so plodovi farške gojitev.

Občinske volitve v Trbovljah se vršijo letos jesen. Upamo da se bodo Trbovljci enkrat vzdramilni in pogosti nesramnega sultana Roša z vso svojo dobitkažljeno gardo tja, kjer nastopajo...

Rošovi pobje, o katerih smo pripovedali in razne ne preveč lepe povestice in katero smo mali že opetovanzo za ušesa prijeti, ne oduehati. Zdaj se menda še bolj jezijo, ker je očka Roš tako žalostno propadel. Da bi pokazali tistički svojo oliko, kloftajo otroke in prijatelje poštevajo ljudi na prav pobalinski način. Zlachud izzivač je večni študent Franceljček Roš. Fantek bi moral sicer še sedeti za latinske knjigami in čakati, da se mu mokrota začne posuši. Ali ker ima očetovo ošabnost v svojih zlicah, izzival in žalil je pred kratkim nemške goste v Hrastniku. Zaslužil bi da se bi ga na lici mesta čez koleno položilo. Ali kdo bi pretepaval s sinovi tistega Roša, ki laže unatoč in ima ubijalske šnopsarje v svoji službi? Zato so razumljeni gostje raje tožili. Pri razpravi Laškem je bil obsojen Franceljček Roš na dne in zapora, odnosno 50 K globe in plačilo sodniških troškov. Za enkrat bo žalachud izzivač bo šel v luknjo, ali pa bodo moral obiskati Roš zopet v žep poseči in plačati, kakor je veliko plačati za svoje čedne sinčke...

Kako so klerikalci zmagali? Klerikalci posnetnik Kinzl iz sv. Jurja ob južni železniški so imel pred sodnijo zagovarjati, ker je v zveznicah raztrgal glasovnico nekega naprednjaka. Zdaj se je izročilo drž. pravdniku in bedasti klerikalci, ki se je pustil tako daleč nahujskati, da bode v ječo. Pravi hujščaki se mu skrili...

Nemška šola. V Rogatcu je ustanovilo pred leti nemško šolsko društvo dvorazredno nemško šolo. Zdaj je prevzela štajerska dežela to šolo.

Zupan Koren v Kolpergu, o katerem se že poročali, da je pri volitviti postavil križ, zdaj hudo togoti in jezi. Maja meseca je prišel mladi Bördnik malo dobre volje domu, kjer se je prečel nenavaren preprič. Nakrat stopi župan Koren v hišo, brez da bi ga kdo klical in prične voliti: „Jaz vam ne bom mira delal! Prav mi je, dokler bote Štajerca brali, bo vedno preprič... No, ti Koren, mi ti bodo med počitki dnega povedali. V tvoji hiši se bera izključno prvaške liste. Dekla in županov sin sta jih dolgo čitala, da sta dobila novorojenčka. Je pa božji žegen pri hiši, kjer se bera prvaške liste? Župan in njegov sin sta se že pretepali da bi morali kmalu orozniki priti, sodniški ga pa se v hišo ni upal. Županov sin sta že tako starci, da bodeta kmalu zlato praznovala, vendar pa se doma pogosto pr

ajna
po-
omi-
do-
V
po-
907.
iase-
K
in
B
da
e n-
za-
becu
K!
re-
noči
bila
je,
tjejo
pre-
vaki
nos!
ost,
pri-
so
kle-
o in
nje!
to
krat
koša
aste
i že
mo-
najo.
Roš
fan-
jejo-
lasti
Roš,
timi
šesi
ojih
iske
na
i se
dno
Zato
i v
na
že!
čka
že
po-
se
jezi
evo
ika-
šel
tajo
pred
ško
olo.
emo
se
išel
pri-
ren
tu-
am
pir
trubo
čno
ako
pač
nje,
ala,
slu-
nati
oko
ete-

parata. Tako se godi v hiši, kjer se „Štajerc“ ne boste temveč se le prvaške liste časti... Kaj Karen, to je vse res?

Brez denarja ni pogreba! Listi poročajo o slutaju, ki označi „ljubezen“ gotovih duhovnikov. V Pečicah nad Podsrdo je umrla posestnica Godler, pobožna žena, ki je veliko za cerkev žrtvovala. Sorodniki pa niso plačali pogreba vesprej. In zato nì pustil župnik Vavpotič groba utopiti in ni postil kaplana k pogrebu. Brez denarja — nič! Lepo „krščanstvo“!

Napredna zmaga. 8. junija so se vrstile v Lahanu pri Slovenjgradcu občinske volitve. Doslej je bila ta občina vedno v prvaško-klerikalnih rokah. Pri te volitvi pa so črnuhi popolnoma pogoreli. Izvoljeni so bili 3 pristaši naše stranke in drugi pristaši narodne stranke. Živeli na prednjaki!

Volitev v Mariboru. Zaradi raznih nerednosti pri zadnjih državnoborskih volitvah se je vodila pritožba.

Zanimiva razprava. Svoj čas je prinesla „Marburger Zeitung“ razne članke proti judovskemu živinozdravniku v Marenpergu, g. Otto Thannhoferju. Članke je spisal napredni trgovec g. Josef Schöber, da bi pomagal vbojem ljudstvu, ki je bilo temu čudnemu „zdravniku“ namilost in nemilost izročeno. Thannhofer je pa s prav židovsko predznostjo vložil tožbo proti g. Schöberju ter proti odgovornemu uredniku „Marburger Zeitung“, g. Norbert Jahnmu. Tožitev je zastopal prvaški doktor Pipus, ki se razume imenito na velike ekspenzare, ker zna vso obravnavo zavleči. Toženca pa sta zastopani po g. dr. Mravlagu. Med razpravo so prisile stvari na dan, da so se človeku lase ješte. Kar je počenjal ta živinozdravnik, presega paž že vse meje. Posestnik Bauerju so zboleli prasiči. Thannhofer mu je garantiral, da jih odraži, zahteval je 1 K za prasiča. Isti dan je posestniku že ena svinja poginila, vkljub temu pa je moral plačati 17 K 21 h. Thannhofer je opetovanjo čisto neopravičena plačila zahteval: na vse mogoče načine je kmety odiral. Istimu posestniku Bauerju je napravil živinozdravnik pri eni kravi 120 K stroškov! Posestnik Križej je 5 minut od postaje oddaljen; vkljub temu pa je moral plačati Thannhoferju za ogled konja 40 K. Osleparil je ta čedni „dohtar“ tudi stražnika v Marenpergu. Nadalje je oderuh. G. Eberle je posodil 320 K za 8 tednov; za to je moral g. Eberle 80 K obresti plačati. G. Krislinger je poslal staro, rjavo železo, češ s tem naj pomaga kravi, ki je imela tele vreči. Nadalje je prodajal Thannhofer t. z. „Mylosan-Kakao“, ki nima nobene vrednosti in je torej naravnost sleparja. Za to sleparijo je dobival mesечно čistega dobitka od 600—700 K! Pri neki kravi je privezel na gotovem mestu ščapo, na drugo stran „gyuht“ od ure in rekel, da bodo na ta način porodila... Osleparil je tudi krmarje itd. Toženca sta imela že celo vrsto dokazov. Krivda živinozdravnika je očitna in po pravici bi moral on sedeti na obtožni klopi. Ali prvaški dr. Pipus je po svoji stari navadi predlagal, da se obravnavna preloži in tako se bodo sodnija še enkrat s to zadevo pečala. Že danes pa lahko rečemo: Vsa hvala gre g. Schöberju in „Marburger-Zeitung“, da sta prekrižala načine tega judovskega požeruha, ki si je izbral zaklade na troške vbojnih ljudi. Ali deželi odbor naj izvaja iz tega posledice! Kako pride dežela do tega, da bi plačevala take sleparje, ničvredne in oderuške jude?

Zupnik Tribelnik v Jurkloštru hoče postati na vsak način naš sotrudnik. Žalibog da njeni članki ne sodijo v pošteni kmetski list in da jih moramo vsled tega pogreniti v žrelo našega koša. Pred kratkim nam je poskal Tribelnik neko češkarijo, katero nazivlja „popravek po § 19“. Brali smo češkarijo in ni nam bilo jasno: ali se je župniku za hip zmešalo, ali je malo pregloboko v glažek pogledal, ali pa je vedno takšno — bolan... Jezi se čez vse, kar smo svoj čas o njemu pisali. Pravi, da se ni agitiralo z grdimi sredstvi, da ni pel glorio zapajanjam kmetom, da ni pšoval naprednjakov, da je veliko daroval za cerkev sv. Trojice, da se ni iz prizice hujskalo, da niso klerikalci bojkotirali Šmidovo gostilno, da ni Pregradova hiba snoparsija, da ne prihaja Pregradova gospa k njemu in da ni klepetava ter da Tribelnik ni

der schone Karlo“... O ti sveta nedolžnost! O ti deviška čistost! Kakor čeplje debele solze bi jokali iz kesa, da smo napadli Tribelnika! Pa žalibog nismo časa za jok! Vi fajmošter, lepo je Vaše pisanje, ali z l a g a n o je od konca do kraja. Glejte, pot na sodnijo Vam je vendar odprta, — t o z i t e a s i n ako ste res tako nedolžni, nas bodo porotniki gotovo obsodili! Torej to je edino kar Vam moremo nasvetovati. Sicer pa: Adijo! Imejte se dobro s prijazno Pregradovko in potolažite se! Adijo, schöner Karlo!

Prvaški junak. Ob priliki otvoritve cesarja Franc Jožefa mostu v Brežicah je raztrgal po prvakih nauhiskani kočar Koprivc nemško zastavo. Obsojen je bil zato na 1 teden zapora z 2 postoma. Zahvali naj se pri prvaškemu generalštabu!

Hmeljarski shod. Z ozirom na hmeljarsko-provenjenčno postavo z dne 17. marca 1907 je vprizorilo hmeljarsko društvo dne 2. junija večji shod v Žalcu. Sprejelo se je sledeče sklepe: 1. Južna Štajerska naj se razdeli v 2 hmeljarska okrožja; prvo okrožje naj obsegata savinsko dolino (sodnijske okraje Celje, Vranci in Gornergard), drugo vse druge kraje na Sp. Štajerskem, ki se počajo s hmeljartvom. — 2. Vlada naj dovoli, da se sme rabiti stare, že s signumom označene žaklje pri napolnjenju s hmeljem. — 3. Vlada naj dovoli, da obdrži štajerski hmelj in z naprej trgovsko ime, katerega je imel doslej in na katerega so kupci že navajeni. — 4. Nadalje se je sklenilo ednoglasno, da se uresniči v zvezi s hmeljskim skladisciščem, v Žalcu še signir-dvorano za hmelj. — Razgovora v vseh teh stvareh so se udeležili: dr Bergmanu v Žalcu, oskrbnik Bergler iz Konjic, veleposestnik baron Cnobloch, Cvikel iz Žalca, oskrbnik Flucher iz Velike Neždale, veleposestnik Jeschounig, M. Jost, E. Hukec, nadučitelj Petriček, gdč Rak, poslanec Roblek, veleposestnik Schauer, V. Wabič in J. Žigon itd. Hmeljarsko društvo se bode udeležili jubilejske razstave l. 1908.

Živinski sejmi. Dne 22. junija: Gradec (sejem z žitjem, slamo, mrvo lesom); sv. Jurij j. ž. (letni in živ.); Sevnica (elsni); Poličane (letni in živ.); Brežice (svinjski); Šoštanj (letni in živ.); — dne 23. junija: Hieflan (letni); — dne 24. junija: Fürstenfeld (letni in živ.); Konjice (letni in živinski); Sv. Lenart Slovenski Gor. (živ.); Ščavnica (letni in živ.); Črmošiš pri Rogatcu (živ.); Laško (letni in živ.); — dne 25. junija: Ormuž (svinjski); Lipnica (mesečni, konjski in govejni); — dne 26. junija: Gradec (žitje, mrva slama, les); Ptuj (veliki svinjski sejem); Maribor (živ.) Cmurek (letni in živ.); — dne 27. junija: Gradec (živ.); Breg pri Ptaju (svinski).

Službo paznika razpisuje deželni stavbinski urad za uravnavo potoka med Vojnikom in Škofjivasi pri Celju. Služba prinese stalno plačo. Prosilec mora razumeti nemško in slovensko. Več glej današnji inzert!

Od mariborske porote. Požigalec Matija Žinkovič, o katerem obravnavi smo že zadnjič poročali, je bil obsojen na 3 leta težke ječe. Soobtoženec Alojzij Žinkovič je bil oproščen.

Hudo kaznovan je bil v Brezovu mladi porodnež. Odrezal je neki brod in se odpeljal po reki. Brod pa se je zaletel v neko skalo in mladenič je utonil.

Rešitev. Pekovski pomočnik Fakleš bi 12. t. m. kmalu v Dravi utonil. Rešil ga je z veliko nevarnostjo dijak F. Laibacher.

Sleprija pri volitvi. Pri občinskih volitvah v Zakotu pri Brežicah je ponaredel davčni eksekutor Šepc pooblastilo posestnice Marije Šetino. Bil je obsojen zaradi te sleparije na 5 dni zapora.

Med „burši“. Rudarji Lauter, Borger in Kovač v Trbovljah so pretepli tovarša Jaka Majdiča, ker je ta v pijanosti razgrajal. Poškodovali so ga težko in bodo zato od 2 do 5 mesecov v ječi sedeli. Aufviks!

Strela. Na Kumu je vdarila strela v gospodarsko poslopje g. Hansenbütl in ubila dva vola. K sreči ni vnela poslopja.

Nevihta. 14. t. m. je divjala v Konjicah in celi okolici velikanška nevihta. Vodovje je grozno naraslo in peljalo cela dvevesa seboj; tudi več mostov je bilo uničenih. Pri posestniku We-senschegg je stala voda pol metra v pekarji in

živino so komaj rešili. Pri sodarju Eggenbauer se je podrl poslopje s hlevi in je mož občutno oškodovan. Skupne škode je gotovo nad 100.000 K. Zdaj, vlada in poslanci, imate vi besedo! Pišek, na delo! Iz Sv. Duha-Loče se tudi o veliki nevihti in toči poroča. Cela dolina je bila jezeru podobna. Polja, travniki, sadosniki in vinogradni, vse je uničeno. Vbogi kmjetje so obupani! Istatko je divjala nevihta okoli Poličan. Odtrgal se je oblak in voda je uničila vse vrtove in mostove ter poškodovala ob potoku ležeče mlince ter žage. Voda ni mogla odteči, ker je nanesla veliko množino vozov, dreves itd. Poličane so bile pod vodo. V nižje ležečih hišah je prišla voda skozi okna v stanovanja; ljudje so prestrašeno bežali. Požarna brama iz Peklja je pridno pomagala; orožniki so stražili celo noč. Pri župnišču je prišla voda do okna in podrla debeli zid. Škoda nad 100.000 kron.

Umor. V Gornemgradu so zaprli viničarico N. Križman, po domače Pasternjakovka. Dolžijo jo, da je iz ljubosumja svojo 13 letno pastorko umorila. Truplo nesrečnega dekleta so našli v nekem potoku.

Bela zastava. Te dni je visela 5 dni bela zastava na okrajni sodniji v Ormužu v naznamilo, da ni bil nikdo v zaporu.

Zaprli so pismeno Joh. Dvoršak v Smarju pri Jelšah, ker je poneveril razne denarje.

Iz Koroškega.

Neznosno hujskanje. Niti šola, niti cerkev, niti grob niso črniškim klerikalcem več sveti. Hujskanje jim gre čez vse in v divji svoji gonji pozabijo na vse drugo. Iz Koberce (Afritz) poročajo listi o nečuvani, brezsrčne pridigi tamošnjega župnika. Umrl je 9. t. m. ključarski mojster Karl Braun, mož-poštenjak od pet do glave, ki je bil priljubljen v celi okolici. Ali eno „napako“ je imel dragi pokojnik: klerikalni petolizec, hinavski tercijal ni bil. Zato so ga seveda črnuhi sovražili. Župnik ni mogel tega sovraštva niti ob odprttem grobu prikriti. Imel je govor, v katerem je naranost strap bruhal na mrlja, ki mu ni mogel več odgovarjati. In pri tej pridigi ob odprttem grobu je bila navzoča hči pokojnika, kateri so se zasadile brezsrčne besede katarja kakor nož v srce. Čudno, da so se ljudje toliko nazaj držali, da niso skočili na tega „duhovna“, ki si upa pljuvati na mrlja... Res, da le so prišli katoliški duhovni na Koroško! Kam plove?

Prvo kmetsko društvo v Labudu. Preteklo nedeljo so pokali možnarji in vihrali zastave, — v doslej tako klerikalnem „Lavantalu“ so se gospodarji združili in ustanovili prvo kmetsko organizacijo. Na ustanovnem shodu so govorili navdušeno gospodarji A. Domaingo, P. Dohr in E. Teuffenbach. Pristopilo je novemu društvu takoj 40 gospodarjev. Pričenja se svetiti! Najtemnejši kraji se budijo in napredna misel zmaguje!

C. k. kmetijska družba za Koroško je imela dne 31. maja sejo glavnega odbora. Poljedelsko ministerstvo je dovolilo K 600 za poizkuse letnega nasada žitja. Deželna vlada je naznanila, da bodo uradni živinozdravniki tudi odslej hmeljarskimi predavanji povabljeni, kar je v interesu povzdigne živinoreje le pozdraviti. Po rešitvi raznih zadev se je podelilo t. z. „Erzherzog Johann - Preise“ sledenčim gg.: šolski vodja L. Maggauer, nadučitelj A. Martinjak in nadučitelj M. Rinner; deželne dobitke za sadjerejo po K 40 so dobili gg.: nadučitelj A. Stummer, nadučitelj A. Liensberger, nadučitelj M. Stiessen, šolski vodja F. Breitegger, učitelj F. Sorgo, nadučitelj Schwarz, nadučitelj Lex, nadučitelj Laufegger, nadučitelj Jurkovič in nadučitelj Berger. Razni posli so dobili srebrno medailjo za dolgoletno kmetijsko delo itd. Kmetje, pristopajte poljedelski družbi, ki je vaša zaščitnica in s katero si boste zasigurili boljšo bodočnost.

Klerikalci zopet propadli. Pri okrajni sodniji so vložili slavnoznani „Josefbrüder“, klerikalni tiskarnarji, kateri zlorabljajo vero v svrhu profita in konkurirajo nepošteno, kar se jim je pred porotniki dokazalo, — tožbo proti uredniku naprednega lista „Freie Stimmen“ gosp. Lackner in proti dr. Messinerju. Toženi urednik je bil seveda oproščen. Dr. Messiner je bil sicer obsojen na 50 K globe, ali vložil je priziv. Črnuhi se hočejo večkrat blamirati, enkrat jim je to premalo...

Železnico Lienz-Winklern bodo gradili čez goro Izel. Deloma bo to zognata železnica (*Zahnradbahnen*).

Ponesrečil je v Beljaku malo slaboumn delavec Pirkar. Padel je v Dravo.

Napad. V Borovljah so zaprli nekaj delavcev in puškarjev, kér so napadli boroveljskega stražnika po noči in ga ranili.

Nezgoda. V Mlinskem grabnu pri Velikovcu se je zgordila 6. t. večer nesreča. Pri žaganju dreves je padel težki stor na ženo gostača Zavodna, ki je bila takoj mrtva.

Tat je ukradel nekemu fijakarju v Celovci celo obleko.

Samomor. V Welanu je skočil v vodo čevljarski pomočnik Franz iz Ruštata.

Obesil se je 5. t. v svoji sobi zidar Ignac Zwischenberger iz Reintala.

Ustrelil se je 1. 1905 potrenji infanterist 17. pešpolka Franc Krabek v Celovcu. Veselja do vojaštva mu je primanjkovalo.

Po svetu.

Kobilice so se letos na Ogrskem v tako velikanskem številu razširile, da pomenijo resno nevarnost. Na „pusti“ Hortobagy prišle so makroanske kobilice v velikanskem številu. Prebivalstvo je skušalo uničiti škodljivce, ali vse zamanj.

Plemenitaži v državni zbornici. V prejšnji državni zbornici je sedelo 96 plemenitažev i. s.: 4 knezov, 35 grofov, 21 baronov, 30 vitezov in 6 navadnih plemenitažev. V sedanji na podlagi splošne in ednake pravice voljeni zbornici sedi le 33 plemenitih poslancev.

Bogate farovške kuharice. V Leipniku sta umrli dve farovški kuharici. Ena je zapustila vso svoje premoženje duhovščini; to premoženje je znašalo 120 tisoč krov. Vbogim svojem sorodnikom ni niti krajevca zapustila. Njenega pogreba se je udeležilo 17 duhovnikov z dehantom. Druga kuharica je zapustila premoženje župniku, hišo pa nekemu klerikalnemu društvu. Kmetje pa nosijo denar skupaj.

Norija. Za znanega čevljarja, ki je sleparil kot „kopenški hauptman“ in ki sedi zdaj v ječi, so nabrali znotri bedaki okroglo svotico 35.000 markov. Neka stara babnica je izjavila, da bode šoštarja omožila, kadar pride iz luknje; ako pa umre preje, mu hoče zapustiti svoje premoženje, ki znaša 100.000 markov. Res, svet je velika norišnica . . .

Klerikalna vzgoja otrok. „Arbeiterwille“ prinaša grozna poročila iz otroškega zavoda klerikalnega ženskega društva v Gradcu. Otroci so pobegnili iz zavoda in povedali kako se jih je mučilo. Hrana je bila tako slaba, da so otroci iz pomivnice krušne skorje jemali. Kazovalo se je otroke na nezaslišani način za vsako malenkost. Največkrat se je kazovalo otroke s postom. Ako se je dekletcu šivanjka zlomila, morallo je ostati celi dan brez hrane. Potem se je zapiral otroke v temne luknje, v katerih so prestale dolga ure trpljenja. Ako niso bili mirni, se jih je pa z bicom, ki je bil napravljen iz drata, preteplaval. Več otrok je bil s tem bičom težko ranjenih. Tudi se je otroke oblekle v prisilno srajco, kakor se jo rabi v norišnicah. Neki otrok je moral pokrov na stranišču z ustami odpreti! Pobožne nune so zvezale otrokom roke in jim razdrobile krhn po tleh, da so ga morali kakor psi z ustami pobirati itd. itd. In te bestije v človeški podobi pravijo, da so dobre „katoličanke“. Treba bi bilo, da se te babure zdaj s tistem bičom pretepe . . .

Za dom in družino.

Umazane bele slamnike očistiš zopet takole: obribati jih treba s sokom limone; potem jih položiš nekaj časa v temno škrinjo; nadalje jih zopet obribas z zdrobljenim žveplom; ko obrežeš žveplo, so slamniki kakor novi.

Gospodarske.

Vrnimo se h grudi! Prejšnji francoški ministarski predsednik Mélina je govoril pri otvoritvi mejnarodnega kmetijskega konгрessa, ki se je vršil od 21. do 25. maja t. l. na Dunaju o predmetu: „vrnimo se h grudi?“ Njegova izjava so bila tako zanimiva in jih hočemo tudi

našim čitateljem dati v posnetku. On je govoril priljubo takole: Isti uzroki, ki so odvrnili delavci delavca od grude in so prouzročili beg v mesto, pouzročiti morajo radi neizogibnega nasprotnega udarca povratek. Deželani tekali so v mesta, ker se je nahajalo v tem času kmetijstvo v žalostnem položaju in je brez napredka več stoletij na revni grudi životarje. Razun tegu zmanjšala je vničojoča konkurenca novih od narave ugodnih dežel, ki so se naenkrat pojavile, ceno kmetijskim pridelkom tako, da ni mogla več zemlja preživeti svojega obdelovalca. Opomniti bi bilo, da se je začelo ljudstvo upirati, ko se je pojavila velika obrtnija.

Čudeži, ki jih je ta poslednja zadnje stoletje pokazala, oslepila je ljudsko množico ter jo povlekla za seboj. Velike dnine, ki jih je obrtnija delila, tako naglo pridobljeno bogastvo, ki ga je povsod širila, raznovrstni užitki ki jih je nudila tudi nižemu človeku, delovali so na našega kmeta kakor sanje, kakor pravljica iz „Tisoč in ena noč“. Če se pomici nadalje, da je bila ta „cvetoča obrtnija“ obdana proti tuji konkurenenci

s zidom, ki se ni dal prekoračiti, a da je ubogo kmetijstvo obsojeno v nezavest, podleglo tujemu navalu, potem lahko razumemo, kakšen je bil nagib, ki je odvedel zemeljske sužnje od ubožnih koč in čemu so ti, kakor metulji, katere izvabi luč, pridrli v velika bliščeca središča, kjer se jim je zdelo, da je vse veselo in srečno. Bila je to zlata doba naše obrtnije in dokler je trajala, bilo je ljudstvo pijočo in vsi resni oponimi niso bili v stanu ustaviti toka, ki je odvajjal ljudstvo iz našega polja. Zlati dobi pa je morala slediti v kratkem železna doba, ki jo nastopamo. Brez dvoma prinese obrtnija, katero goni še vedno znanost in dobičažljnost dalje, še novih čudežov, oni pa, ki napravijo te čudeže, nimajo že zdavno od njih tistih dobičkov, kakor nekdaj. Splošna konkurenca je vse vrvanalna in stremi vedno bolj za tem, da bi zmanjšala obrtniški dobiček. Število onih, ki gredo pod zlo se vedno veča. Življenje v mestih je vprašanje, ki se vedno težje rešuje. Prav za prav obstoji iz večnega pomanjkanja. Da pozabi delavec za trenutek na težave v delavnicih, proda se dragim in nezdravim. Od rodu do rodu se manjšajo moči, zdravje se vedno slabša, dokler se ne pritepe bolezen v družino in potem sta minila razveseljevanje in užitek.

V bolnišnici prenega zadnja domisljavost reveža, ki je zapustil domačo grudo. Tej podobi zamočemo postaviti nasproti drugo, popolnoma drugačno. Že v trenotku, ko stopa obrtnija v železno dobo, zdi se, kakor bi prestopal kmetijstvo v zlato dobo. Napredek v znanosti nam je pomagal, da se stroški za pridelovanje manjšajo in ob enem se večajo pridelki. Iz tega sledi, da zamore prodajati sedaj kmetijstvo nekatere pridelke bolj poceni, nego nekdaj in dobiva pri tem vendarle veči dobiček. Iz tega se razvidi, da začore dandanes razumen in priden kmetovalec, ki se spozna v svoji stroki, računati na to, da ne bo na svojem posestvu lahko samo izhajal, marveč se bo kolikor toliko lahko tudi dobro počutil. Jaz delam izjemo samo glede nesrečnih vinogradnikov, ki so prišli v mnogih deželah in posebno še na Francoskem v veliko bedo. Njihovi bedi so uzrok pa bolj gospodarski, politični in zakondajni odnosaji, nego kmetijski. Življenje na deželi se boljša, kar se tiče gmotnega stališča, vedno bolj in razlika, ki je bila nekdaj med življenjem na deželi in v mestu, se vedno manjša. Dokazal sem dovolj, kako se prigiba tehnika v prilog kmetijstvu in v škodo obrtnje. Kar bo po položaj predragučilo, je povratak veleposestnikov h grudi in spoznanje, ki se širi v meščanstvu, da ni bilo prav, ko se je ogibalo dežele ter je iskal v mestu dvomljivo srečo. Tako je govoril slavni Francoz. Reči moramo, da je govoril prav. Sreča v mestu in v tvornicah je le mamljiva, pravo srečo isčimo le pri domači grudi! Zato ostanimo kmetje to, kar smo!

Še nekoliko o boju proti malemu pedicu. Na sploh se sedaj pripoznava, da so najboljše sredstvo proti malemu pedicu, ki dela po črešnjah in drugem sadnem drevošču, s kako lepljivo tvarino namazani kolobarji, ki so se o pravem času (to je od oktobra dalje) pritrtili na deblo poškodovanega dreva. Na ta način se zamore vlovit in uničiti veliko število metuljev

samic malega pedica in s tem zmanjšati nadaljnje pomnoževanje. V ta namen rabljena tvarina, ki je dala do sedaj najboljše uspehe, osobito na dolgo trajajoče lepljivosti, je dobro znano lepih iz tvornice Pfropfe v Ustju, ki se imenuje petrin.

Uporaba tega lepila se je vedno bolj vedla kar daje najboljši dokaz o njegovem učinku. Prošlo leto se je po petrini tako močno pospeševalo, da ni mogla tvornica o pravem času praviti naročene množine in zato so ostali mnogi kmetovalci brez lepila. Ker so hoteli mnogi svojari svoje drevje vendar le varovati s kolobarji, namazali so te z navadnim kolomazom v mestu, da zamore ta nadomestiti petrino. Kolomaz na kolobarjih pa se je hitro posušil in metalni prekoračili nekaznovani ter so prišli na dren, kjer so dovršili od narave jim določeni. Uspeh je bil popolnoma ničev in stroški in izguba časa brez koristi. Kmetovalcem priporočamo torej naj ne rabijo podobnih populnoma rezusprem na nadomestkov in naj se za časa prijavijo za načrtoči gori imenovanega lepila, ki v resnici vstreča namenu.

Fr. Gvozdenc.

Prikrajšanje mladja na trti. Nekateri na vinogradniški imajo slabo navado, da prikrajšajo mladje na trti, ki se nahaja na napenjaljku za prvim ali drugim členom nad grozdjem. To je napačno, ker nima potem trta do listja, da bi zamogla dobivati za grozdja potrebne redilne snovi. Pomniti je: mladike na napenjaljkih prikrajšati je še nad tretjim ali boljše nad četrtem listom, ki se nahaja zgoraj najvišjega grozoda.

Race se na onih kmetijah, ki imajo poleg hiše vrt ali travnik, prav dobro izplačajo. Če poberejo po vrtu vse polže in tudi gliste pa pridejo prav. Razun tega se živijo od kebrijev, metuljev, gošenic in drugih žuželk. Vrtnih rastlin navadno ne žrejo, aka niso ravno posebne lačne. Našim posestnikom priporočamo to krepiti pleme prav od srca. Posebno se še izplača na rac tam, kjer je blizu voda.

Žveplajte! — Nekateri naši vinogradniški mislijo, ker se ni pokazala zadnja leta grozoda bolezen očidum tako močno, kakor nedaj, da treba več žveplati. Dobe se celo po nekateri, da pravijo, da žveplo ne koristi nič. Ne verjam tem lažiperokom, marveč žveplajte. Radi morda pač ne smete staviti v nevarnost vinskih pridelka. Žveplati ni treba močno, marveč ne dostuje majhen puh.

Prehuda sredstva za odpeljevanje (Afbühr) so skodljivo. Rabite vled tega dr. Rosa balsam za želodec iz lekarne B. Franze c. kr. dvorni literant v Pragi. To sredstvo ne vpliva skodljivo na alterira prebavljene, temveč ga pospešuje in okrepi. Dobra se v lekarnah. Glej inzert.

Loterijske številke.

Gradec, dne 15. junija: 27, 55, 1, 12, 23
Trst, dne 8. junija: 90, 68, 72, 19, 71

Sprejme se učenec

za trgovino z mešanim blagom z dobrimi šolskimi spričevalom zvest in priden dečko. Nadaljnje eno piletino dekle terpeč službo v gospodinstvih Vpraša se pri gosp. Georg Kaiser Majcen (Monsberg) pri Ptiju.

Svarilo.

Jakob Riechnig, posestnik pri Sv. Lovrencu in njegova soproga Josipina, vdova Gassner imata skupno vse premoženje, ki se nahaja v posesti tega ali onega soproga, bodisi, da je to premoženje na ta ali na oni način pridobil ta ali oni soprog. Vsled tega gospa Josipina Riechnig nima pravice, brez dovoljenja svojega soproga, od tega premoženja karkoli prodati, ali pa čemeriti z dolgov. Jakob Riechnig svari vse tega vsakega, naj brez njegovega privoljenja in njegove soproge ničesar ne kupuje, ali na drugi način ne pridobiva in nej tudi ničesar ne poslujuje, ali prodaja. On bi v nobenem slučaju ne priznal takih, brez njegovega privoljenja žejnjega soproga sklenjenih opravil, zlasti tudi ne njegove soproge napravljenih dolgov, ampak moral taka opravila, če treba, s tožbo izpodbjati